

การแสดงผลปทรรรมของ ประทีป สว่างสุข
ART EXHIBITION BY PRATHEEP SAWANGSUK

1994

Rama IX Art Museum Foundation

นิทรรศการเชิดชูเกียรติคณาจารย์อาวุโส ภาควิชาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประทีป สว่างสุข
PRATHEEP SAWANGSUK

Rama IX Art Museum Foundation

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาจิตรกรรม
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

๙ ขอนิติ
หอศิลป์แห่งชาติ
RAMA IX ART MUSEUM FOUNDATION

โครงการเฉลิมพระเกียรติ
ศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ

การแสดงผลงานของผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป สว่างสุข
ART EXHIBITION BY ASSISTANT PROFESSOR PRATHEEP SAWANGSUK

ณ หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ
ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพมหานคร
9-30 มิถุนายน 2537 เวลา 9.00-19.00 น.
(ทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ)

at Silpakorn University Art Gallery, Wang-Tha-Phra,
Na-Phra-Lan Road, Bangkok
June 9-30, 1994, 9.00 a.m.-7.00 p.m.
(open daily)

จัดโดย ภาควิชาจิตรกรรม คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Organized by Painting Department, Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University

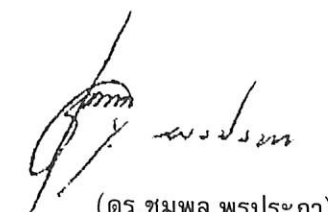

สารจากนายกสภา มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นสถาบันสอนศิลปวิทยาการในระดับอุดมศึกษาแห่งแรกของประเทศไทย มีศิลปินและศิษย์เก่าจำนวนมากมาจบจากสถาบันแห่งนี้ บุคคลดังกล่าวได้ออกไปประกอบอาชีพ ทำคุณประโยชน์ให้กับสังคมไทยอย่างกว้างขวางเป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไป และมหาวิทยาลัยศิลปากรมีคณาจารย์ที่ก่อร่างสร้างคณะวิชาทางศิลปะและอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ตั้งแต่เริ่มตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากรในสมัยแรกๆ ซึ่งท่านเหล่านี้ได้ร่วมกันปลูกฝังเนื้อหาและพัฒนาให้สถาบันของเราเจริญรุ่งเรืองมาจนทุกวันนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข เป็นอาจารย์อาวุโสของคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ทำการสอนอยู่ในภาควิชาจิตรกรรม มายาวนานถึง 34 ปี จึงเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งที่ภาควิชาจิตรกรรม ได้จัดนิทรรศการเชิดชูเกียรติขึ้น เพื่อเป็นการเผยแพร่เกียรติคุณของอาจารย์รุ่นอาวุโส ผู้สร้างสรรค์ผลงานและทำการสอนสืบเนื่องมาโดยตลอด

มหาวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจพัฒนาสถาบันของเราเป็นเวลานาน ผลที่เกิดขึ้นต่อมหาวิทยาลัยนั้นก่อรูปร่างให้เห็นได้โดยชัดเจนเป็นรูปธรรม และมหาวิทยาลัยหวังว่านิทรรศการเชิดชูเกียรติในครั้งนี้ คงเป็นกำลังใจต่อความดีของท่านอาจารย์ และเป็นการร่วมใจกันจัดงานเพื่อร่วมกันแสดงมุทิตาจิตให้เป็นเกียรติประวัติแด่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข และหวังว่าผู้สนใจเข้าชมนิทรรศการในครั้งนี้จะได้รับความรู้และได้ชื่นชมผลงานศิลปกรรมที่จัดแสดงโดยทั่วกัน

(ดร. ชุมพล พรประภา)
นายกสภามหาวิทยาลัย

สารจากอธิการบดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์เป็นคณะวิชาที่เก่าแก่ที่สุดของมหาวิทยาลัยศิลปากร เนื่องจากเป็นคณะวิชาที่เปิดสอนเป็นคณะแรก ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นคณะวิชาที่มีอาจารย์อาวุโสมากที่สุดคณะหนึ่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข เป็นหนึ่งในบรรดาอาจารย์อาวุโสของคณะจิตรกรรมฯ ไม่กี่ท่านที่เหลืออยู่ ท่านเป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของศิลปากรโดยแท้ กล่าวคือ จบการศึกษาจากคณะจิตรกรรมฯ และเป็นอาจารย์สอนในคณะฯ มาตลอดชีวิตของการทำงาน เป็นเวลาถึง 34 ปี ได้ให้วิชาความรู้แก่ลูกศิษย์ลูกหาที่จบการศึกษาไปแล้วเป็นจำนวนมาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข จึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าด้วยความรู้และประสบการณ์ของคณะจิตรกรรมฯ และของมหาวิทยาลัยศิลปากร

นิทรรศการเชิดชูเกียรติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข ที่ภาควิชาจิตรกรรมจัดขึ้น เพื่อเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ของท่าน จึงเป็นการแสดงกตัญญูต่องานของบรรดาลูกศิษย์ที่มีต่ออาจารย์ด้วย

มหาวิทยาลัยหวังว่า นิทรรศการเชิดชูเกียรติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข ที่ประกอบด้วยผลงานสร้างสรรค์และบทความทางวิชาการของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป ครั้งนี้ จะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาและผู้สนใจศิลปะ สมดังปณิธานที่ภาควิชาจิตรกรรมได้ตั้งไว้

(รองศาสตราจารย์ ไชศรี ศรีอรุณ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

29 เมษายน 2537

สารจากคณบดี

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การเดินทางด้วยระยะทางที่ยาวไกลย่อมจะพิสูจน์บทบาทความรอบรู้และประสบการณ์ของตนเอง คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ เป็นคณะวิชาที่บุกเบิกเริ่มต้นมาพร้อม ๆ กับประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยใหม่ของประเทศ ด้วยระยะทางและระยะเวลาที่ยาวนานมีส่วนทำให้เราได้มีโอกาสที่จะสร้างประวัติศาสตร์ที่เป็นของตนเอง และเป็นของชาติโดยส่วนรวมได้ การที่ได้มีบิดาแห่งศิลปะร่วมสมัย เช่น ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ท่านเป็นบิดาของเราที่มีเพียงหนึ่ง ท่านเป็นผู้ที่ยูชนรุ่นต่อ ๆ มาไม่สามารถปฏิเสธความยิ่งใหญ่ของท่านได้ ด้วยเหตุที่ท่านเป็นอดีตที่ชัดเจน ดังนั้นเส้นทางที่ดำเนินต่อมาจึงเป็นเส้นทางที่เป็นรูปธรรมเช่นกัน

ในกระบวนการนิเทศน์ของท่านศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี มีอยู่หลายรุ่นด้วยกัน และทุกรุ่นได้มีส่วนร่วมในการสร้างศิลปกรรมของชาติทั้งในทางตรงและทางอ้อม ตั้งแต่ศิษย์รุ่นแรกก่อนก่อตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากรและรุ่นที่ได้มีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากรแล้วในปี พ.ศ. 2486 จนถึงปี พ.ศ. 2505 ปีที่ท่านถึงแก่อนิจกรรมลง ตลอดชีวิตของท่านศาสตราจารย์ ศิลป์ ผลงานที่แสดงถึงความเป็นอัจฉริยภาพของท่าน นอกจากงานสร้างสรรค์ประติมากรรมอนุสาวรีย์ทั้งหลายแล้วก็คือ งานสร้างคนเพื่อเป็นกำลังในการให้การศึกษาศิลปะแก่นุชนรุ่นหลัง งานด้านการศึกษาศิลปะของท่านจึงมุ่งเน้นเฉพาะในงานที่สอนให้คนเป็นศิลปิน สอนให้คนเป็นนักสร้างสรรค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข เป็นศิษย์รุ่นที่ 12 ปี พ.ศ. 2498 ซึ่งเป็นรุ่นปลายสมัยของท่านศาสตราจารย์ ศิลป์ ท่านจบการศึกษาที่ท่านศาสตราจารย์ ศิลป์ จะเสียชีวิตเพียง 3 ปี เข้าบรรจุเป็นข้าราชการอาจารย์ของคณะจิตรกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2503 โดยได้รับมอบหมายให้สอนวิชาจิตรกรรมสีน้ำของชั้นปีที่ 1 ซึ่งนับเป็นวิชาพื้นฐานทางศิลปะในขณะนั้นที่นักศึกษาชั้นต้น ๆ จะต้องศึกษาวิชาเหล่านี้ก่อน วิชาจิตรกรรมสีน้ำจึงเป็นวิชาเริ่มต้นที่สำคัญของการก้าวเข้าสู่อาณาจักรของศิลปะ ต่อมาผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป ก็ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาจิตรกรรมสีฝุ่นและจิตรกรรมสีน้ำมันในชั้นปีที่ 2 และ 3 ซึ่งได้รับผิดชอบกับวิชาดังกล่าวตลอดมาจนกระทั่งปีสุดท้ายของอายุราชการ นับเป็นการสอนที่ยาวนานถึง 34 ปี

การที่คณะวิชาหนึ่งในทางศิลปะได้มีครูบาอาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนอันยาวนานและเป็นผู้ที่ได้เชื่อมโยงหลักการของปรมาจารย์ที่ได้วางไว้มาจนถึงปัจจุบัน นับเป็นความภาคภูมิใจของคณะวิชานั้นเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างการศึกษาศิลปะให้เป็นปึกแผ่นและมีรากฐานที่มั่นคง แม้ว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป จะไม่ได้เป็นศิลปินผู้ยิ่งใหญ่และมีชื่อเสียงอย่างลูกศิษย์บางท่านของศาสตราจารย์ ศิลป์ เป็น แต่ท่านก็ได้รับการยอมรับว่าท่านเป็นครูผู้คร่ำครึอยู่กับการการสอนในสิ่งที่ท่านรับผิดชอบตลอดมา และอาจจะเป็นเพราะภาระที่จำกัดของท่านนี้เองอาจเป็นส่วนหนึ่งที่แบ่งเอาภาระของการสร้างสรรค์ศิลปะออกไป

นิทรรศการศิลปกรรมของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข ในครั้งนี้ เป็นความตั้งใจของครูศิลปะผู้หนึ่ง ซึ่งต้องการที่จะสรุปผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นในช่วงเวลาที่ยาวนาน นับเป็นการสรุปบทบาทของครูผู้สอนศิลปะที่กำลังจะจบสิ้นภาระของการสอน คุณค่าของศิลปกรรมเหล่านี้จะทำให้ผู้ชมได้ระลึกถึงความเสียสละ ความรัก และความศรัทธาที่มีต่อศิลปะของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข บ้างไม่มากนัก

(อาจารย์ พิชณุ สุภณมิต)

คณบดี

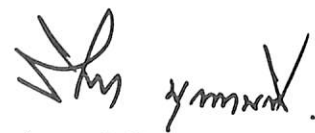
คำนำ

ภาควิชาจิตรกรรมริเริ่มโครงการจัดนิทรรศการเชิดชูเกียรติคุณอาจารย์อาวุโส ซึ่งทำการสอนอยู่ในภาควิชาและเกษียณอายุราชการขึ้น เพื่อเป็นการเผยแพร่เกียรติคุณของอาจารย์อาวุโส ผู้ดำเนินงานสอนและสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมอันทรงคุณค่าต่อเนื่องมาโดยตลอดจนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ซึ่งจะเป็นเกียรติและกำลังใจแก่ท่านอาจารย์ผู้ปฏิบัติราชการมาจนกระทั่งเกษียณอายุราชการ

ปีพุทธศักราช 2537 เป็นปีสุดท้ายที่ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข ซึ่งปฏิบัติราชการเป็นอาจารย์สอนศิลปะแก่นักศึกษาคณะจิตรกรรมฯ มาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2503 ท่านได้ทำคุณประโยชน์แก่สถาบันแห่งนี้มาโดยตลอด ท่านได้ให้ความรู้ทางด้านศิลปะทั้งในชั้นพื้นฐานและส่งเสริมการสร้างสรรค์ในระดับสูงของนักศึกษามาถึง 34 ปีด้วยกัน มีลูกศิษย์จำนวนมากสำเร็จการศึกษาไปจากคณะจิตรกรรมฯ นำความรู้ทางด้านศิลปะที่ท่านอาจารย์ถ่ายทอดให้ไปใช้ประโยชน์มากมายหลายทางด้วยกัน คุณประโยชน์ที่ท่านอาจารย์ได้สร้างสรรค์ให้กับสถาบันเป็นที่ยอมรับกันในการศิลปะว่าได้ร่วมส่งเสริมและพัฒนาพื้นฐานศิลปะไปสู่การสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพโดยแท้จริง

ภาควิชาจิตรกรรม จึงได้จัดให้มีนิทรรศการพิเศษขึ้น เพื่อเชิดชูเกียรติผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข ขึ้น ณ หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างวันที่ 9 - 30 มิถุนายน 2537 การจัดแสดงผลงานศิลปกรรมครั้งนี้จะเป็นการรวบรวมผลงานจิตรกรรมที่ท่านอาจารย์ได้สร้างสรรค์ขึ้นจากอดีตจนถึงปัจจุบันทั้งจิตรกรรมเทคนิคสีน้ำ สีพาสเทล และสีน้ำมัน รวมทั้งสิ้นจำนวน 70 ชิ้น นำออกเผยแพร่ต่อสาธารณชน และภาควิชาจิตรกรรมได้ดำเนินการจัดพิมพ์สูจิบัตรประกอบนิทรรศการขึ้นโดยรวบรวมบทความทางศิลปะของศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรีและข้อมูลความรู้ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข พร้อมกับตีพิมพ์ภาพผลงานพร้อมคำบรรยายเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้สนใจศิลปะ รวมทั้งได้จัดทำวีดิทัศน์เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ศิลปะทางด้านจิตรกรรมขึ้นพื้นฐานขึ้นในวาระอันสำคัญนี้ด้วย ซึ่งภาควิชาจิตรกรรมหวังว่าข้อมูลต่าง ๆ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศิลปะตามสมควร

การดำเนินการจัดนิทรรศการครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากมหาวิทยาลัยศิลปากร หน่วยงานสำคัญหลายหน่วยของรัฐและเอกชน ซึ่งเล็งเห็นถึงความสำคัญของคุณค่าในศิลปกรรมของชาติและการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจทางศิลปะให้ก้าวหน้ากว้างขวางออกไป ภาควิชาจิตรกรรมขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ที่ทุกหน่วยงานได้ร่วมกันแสดงมุทิตาจิต เพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป สว่างสุข และหวังว่าผู้สนใจคงได้รับความรู้และได้ร่วมกันชื่นชมผลงานศิลปกรรมที่น่าออกแสดงในครั้งนี้โดยสมบูรณ์

(อาจารย์ วิโชค มุกดามณี)
หัวหน้าภาควิชาจิตรกรรม

Rama IX Art Museum Foundation

ขณะศึกษาอยู่เพาะช่าง ในปีพ.ศ. 2497 ไปเขียนภาพที่วัดโพธิ์

นายประทีป สว่างสุข เกิดเมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2476 ที่ตำบลบางเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นบุตรนายจันทร์และนางเชื้อ สว่างสุข มีพี่น้องรวม 5 คน คือ นางสาวบุญไชย สว่างสุข, นายประทีป สว่างสุข, นางสาวอรุณ สว่างสุข, นายนิวัติ สว่างสุข, นายสมบัติ สว่างสุข ชีวิตและการศึกษาในวัยเด็กอยู่ ณ ท้องถิ่นที่ใกล้วัดและสภาพแวดล้อมเป็นธรรมชาติ ได้เข้าเรียนระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนเฉลิมวิทยา และระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสมุทรปราการ (ชาย) ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด มีความสนใจในศิลปะตั้งแต่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยม

การศึกษาศิลปะ

นายประทีป สว่างสุข ได้เข้าศึกษาศิลปะที่โรงเรียนเพาะช่าง และสำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรประโยคอาชีวชั้นสูงปีที่ 3 เมื่อพ.ศ. 2497 เป็นการศึกษาในระดับอาชีวและพื้นฐานทางศิลปะ ซึ่งผู้ศึกษาศิลปะในสมัยก่อนได้เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนเพาะช่างเพราะเป็นสถาบันศึกษาศิลปะแห่งแรกในประเทศไทย มีหลักสูตรระดับการศึกษาศิลปะในระดับต่างๆ หลายอาชีพ และมีหลักสูตรระดับฝึกหัดครู เพื่อผลิตครูผู้มีความรู้ความสามารถไปสอนวิชาวาดเขียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ระดับครูประถมศึกษา (ป.ป.ช.) และระดับครูมัธยม (ป.ม.ช.) และภายหลังจึงได้ตั้งแผนกจิตรศิลป์ขึ้นอีกแผนกหนึ่ง จนกระทั่ง พ.ศ. 2486 ทางกรมศิลปากรได้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากร มีคณะจิตรกรรมและประติมากรรมเป็นคณะแรก รับผู้ที่จบการศึกษาประโยคครูประถมศึกษาและผู้จบจากโรงเรียนศิลปากรแผนกช่างเข้าศึกษาต่อ ภายหลังจึงได้รับนักศึกษาที่จบจากโรงเรียนเตรียมศิลปากร (ช่างศิลป์) ในชั้นปีที่ 2 หรือเทียบเท่ามัธยมปีที่ 8 จากโรงเรียนเพาะช่างในสมัยก่อน ซึ่งเป็นโอกาสที่ได้เข้าศึกษาต่อ เมื่อจบจิตรศิลป์ปีที่ 3 จากโรงเรียนเพาะช่าง ในสมัยนั้นนับว่าโชคดีที่ครูบาอาจารย์และผู้ใหญ่บางท่านให้การสนับสนุนแนะแนวทางเข้า

สู่เส้นทางศิลปะ เมื่อศึกษาอยู่ชั้นมัธยมและเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนเพาะช่างเป็นแห่งแรกที่สอนศิลปะซึ่งตรงกับอุปนิสัยและผ่านการสอบมาด้วยดี กระทั่งปี พ.ศ. 2498 จึงมีโอกาสนักศึกษารุ่นที่ 12 ของมหาวิทยาลัยศิลปากร และรับการศึกษาจากศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรีและคณะอาจารย์ นายประทีป สว่างสุข ได้อนุสัญญา พ.ศ. 2500 และปริญญาตรี พ.ศ. 2502 ในช่วงที่ศึกษาระดับอนุสัญญา 3 ปี ที่คณะจิตรกรรมประติมากรรมของมหาวิทยาลัยศิลปากรนั้น เป็นช่วงสำคัญมากในการศึกษาพื้นฐานศิลปะอย่างมีระเบียบและแบบแผนจากท่านศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี และอาจารย์ท่านอื่น ๆ การเป็นนักศึกษาในสมัยนั้นมีวิชาปฏิบัติมาก และต้องทำอย่างเข้มงวด เพื่อให้ผลงานศิลปะมีคุณภาพและได้ผลอย่างจริงจัง ถ้ามีการสอบตกในวิชาเอกอย่างหนึ่งอย่างใดถือว่าไม่ผ่าน หลังจากจบการศึกษาแล้วจึงเข้ารับราชการ บรรจุเป็นอาจารย์สอนศิลปะในคณะจิตรกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2503 โดยสอนวิชาจิตรกรรมสีน้ำของชั้นปีที่ 1 ภายหลังเพิ่มจิตรกรรมสีฝุ่นและสีน้ำมัน และจะจำชั้นปีที่ 2 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ในช่วงต้น ๆ ของการรับราชการนั้นทำการสอนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 เนื่องจากมีอาจารย์บางท่านไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ ทำให้ขาดแคลนอาจารย์ประจำในรายวิชา Painting จึงต้องเข้าสอนแทนการทำงานศิลปะจึงหยุดหยุดไม่ต่อเนื่องกันและต้องรับผิดชอบในหน้าที่ที่สอนอยู่มาก โอกาสที่จะแสดงผลงานจึงมีน้อย นายประทีป ถือว่าการสร้างงานศิลปะต้องมีอารมณ์และความรู้สึกไม่เคี้ยวเข็ญตัวเอง แต่ต้องทำด้วยใจรักและศรัทธาที่เกิดด้วยความสนุกอยากทำ ผลงานที่ออกมาจึงจะมีคุณค่าและได้ผลตามมาในที่สุด นายประทีป ได้สร้างผลงานอย่างจริงจังเมื่อปลายพ.ศ. 2534 และเก็บสะสมงานมาเรื่อย ๆ เพื่อแสดงผลงานในครั้งนี้อย่างเป็นการตอบแทนคุณท่านศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรีและอาจารย์เก่าก่อนที่ล่วงลับไปแล้วที่ประสาทวิชาความรู้ทางศิลปะให้แก่ตนเอง

การแสดงผลงาน

- ศิลปกรรมแห่งชาติ
- นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง
- นิทรรศการศิลปกรรมของอาจารย์คณะจิตรกรรม ฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นิทรรศการจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสเจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษา
- นิทรรศการจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสเจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษา
- การแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยศิลปากร ปักกิ่ง กวางเจา ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
- นิทรรศการศิลปกรรม เนื่องในโอกาสการประชุมทางวิชาการศิลปศึกษาเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 7
- นิทรรศการ “73 ศิลปินไทย ศิษย์ศิลป์ พีระศรี” เนื่องในโอกาสครบรอบหนึ่งร้อยปีเกิดศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี
- ร่วมแสดงผลงานนิทรรศการ มหกรรมศิลปร่วมสมัยของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นิทรรศการศิลปกรรมครบรอบ 50 ปีมหาวิทยาลัยศิลปากร
- นิทรรศการจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสเจริญพระชนมายุครบ 36 พรรษา

บน
ขณะศึกษาศิลปะที่โรงเรียนเพาะช่าง พ.ศ. 2496

ล่าง
งานวันรับน้องใหม่ คณะจิตรกรรมประติมากรรม
มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2498
จากซ้าย อ. สมโภชน์ อุปอินทร์, อ. วีระ โยธาประเสริฐ,
อ. ประทีป สว่างสุข, อ. สมเกียรติ หอมเอนก, อ. อาภรณ์
ณ สงขลา

Rama IX Art Museum Foundation

วันรับปริญญา มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2507

ถ่ายเมื่อรับรางวัลเหรียญทองแดง การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12 พ.ศ. 2504 (รูปตรอก)

โครงการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าเป็นไปในแนวทางเชิงวิชาการและสร้างสรรค์ในรูปแบบนามธรรมที่มีผลสืบเนื่องจากประสบการณ์ชีวิตและสิ่งแวดล้อม

การแสดงผลงานทางวิชาการเพื่อนำเสนอให้เห็นถึงความงามอันมีสาระสำคัญที่น่าสนใจจากรูปแบบของธรรมชาติ อันเป็นแก่นแท้ของสิ่งมีชีวิตที่มีอยู่ในธรรมชาติ โดยอาศัยรูปธรรมที่ปรากฏในความเป็นจริงและเนื้อหาที่ซ่อนเร้น

ส่วนการแสดงผลงานทางนามธรรมได้รับความบันดาลใจจากธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ เพราะในธรรมชาติมีกระแสหลายอย่างที่อำนวยความสะดวกในทางความคิดอันก่อให้เกิดรูปทรงต่างๆ ได้อย่างลึกลับพิสดารและให้แง่มุมหลากหลายอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งขึ้นอยู่กับศิลปินผู้สร้างสรรค์จะไขว่คว้านำมาแสดงออกเสนอต่อสาธารณชนในทางศิลปะได้มากน้อยเพียงใด ศิลปะจึงไม่มีขอบเขตจำกัดในการแสดงออกของศิลปิน ในธรรมชาติมีปัจจัยหลายอย่างที่ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง และไม่หยุดนิ่ง นั่นคือ ฟ้า ดิน น้ำ ลม ไฟ รวมตัวกันก่อให้เกิดอำนาจพลังที่ขับเคลื่อนทุกสิ่งในโลกให้เคลื่อนตัวไปสู่ทิศทางตามอำนาจแห่งธาตุทั้งมวล รูปทรงต่างๆ ในโลกขึ้นอยู่กับอำนาจแห่งธาตุทั้ง 4 อันเป็นปัจจัยส่งผลกระทบอารมณ์ให้เกิดโครงสร้างในรูปแบบทางจินตนาการแห่งความคิดของกระแสน้ำที่ได้รับ อันก่อให้เกิดเป็นมโนภาพแห่งนามธรรมของกลุ่มพลังความเคลื่อนไหวที่ซ่อนเร้นอยู่ในรูปธรรมนั้น กลุ่มพลังที่ควบคุมในธรรมชาติเปรียบเสมือนเป็นจิตวิญญาณของธรรมชาติที่ชีวิตความเคลื่อนไหวและความไม่หยุดนิ่งของจักรวาลจึงเป็นความงามอย่างหนึ่งที่ข้าพเจ้าได้รับและรู้สึกต่อสิ่งที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่กระทบอารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้าให้แสดงออกโดยการให้แผ่แปร่งที่สลับเหวี่ยงของเส้นสี น้ำหนักในรูปทรงที่อิสระอย่างฉับไว และสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในโครงสร้างที่ต่อเนื่องกันของจังหวะและลีลาของพลังแห่งความเคลื่อนไหว

Rama IX Art Museum Foundation

ประทีป สว่างสุข

บนเส้นทางแสวงหารูปแบบอันเป็นอิสระและเป็นเอกลักษณ์

“เจ้าจงเหยียดหยามงานจิตรกรรมอันเปรียบประดุจดังผู้ลอกเลียนแบบผลงานอันพิสดารแห่งธรรมชาติ” คำกล่าวนี้ของ Leonardo da Vinci ศิลปินอิตาลีในสมัย Renaissance เผยให้เห็นถึงความคิดเห็นของศิลปินที่มีต่องานศิลปะอย่างชัดเจน สำหรับ Leonardo แล้ว งานสร้างสรรค์ที่สามารถจะเรียกได้ว่าเป็นศิลปะอย่างแท้จริงได้นั้น ต้องเป็นเพียงภาพจำลองแห่งธรรมชาติ อันสร้างสรรค์ขึ้นมาจากแรงบันดาลใจที่ก่อกำเนิดมาจากการศึกษาและเข้าถึงธรรมชาติอย่างถ่องแท้ แต่ต้องมีใช้เป็นเพียงภาพเหมือนของธรรมชาติที่ไร้ซึ่งชีวิตและวิญญาณ

จุดเริ่มต้นในการเป็นศิลปินมักจะเริ่มต้นที่การศึกษาและวิเคราะห์ธรรมชาติอย่างถ่องแท้ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษากายวิภาคของมนุษย์และสัตว์หรือการเขียนภาพทิวทัศน์ เพื่อศึกษาสภาวะบรรยากาศและสีสันแห่งธรรมชาติในสภาพภูมิประเทศที่แตกต่างกัน ดังจะเห็นได้จากงานของศิลปินชื่อดังหลาย ๆ ท่านในทุกยุคทุกสมัยที่จะเริ่มจากการเขียนภาพเหมือนจริงตามธรรมชาติ แล้วจึงคลี่คลายมาเป็นภาพจำลองของธรรมชาติในภายหลัง การคลี่คลายรูปแบบการสร้างสรรค์งานศิลปะของศิลปินมักจะต่อเนื่องกันนับเป็นระยะเวลาอันยาวนานตลอดชีวิตของเขา ดังเราจะเห็นได้จากผลงานของ Michelangelo, Tizian, Rembrandt หรือ Picasso ฯลฯ

ประทีป สว่างสุข นับเป็นศิลปินอาวุโสอีกผู้หนึ่งที่แสวงหารูปแบบและแนวทางสร้างสรรค์งานศิลปะที่เป็นของตนเองโดยมีธรรมชาติเป็นแม่แบบและแรงบันดาลใจ งานในยุคแรก ๆ ของเขา นอกจากจะเป็นรูปแบบเหมือนจริงแล้วยังเป็นรูปแบบ Impressionism และ Cubism อีกด้วย อย่างไรก็ตามเรายังคงสามารถสัมผัสได้ถึงอิทธิพลของเฟื้อ หริพิทักษ์ ศิลปินอาจารย์ที่โด่งดังของประทีปในงานสร้างสรรค์งานศิลปะสองรูปแบบหลังนี้ของเขา

ภาพ “ตรอก” ที่ทำให้ประทีปสามารถคว้ารางวัลเหรียญทองแดงจากงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 12 ในปี พ.ศ. 2504 มาครอบครองได้อย่างเต็มภาคภูมิ นับเป็นงานที่เขียนในรูปแบบ Impressionism ภาพตรอกแคบ ๆ ที่มีตึกเรียงรายอยู่สองฟากฝั่ง มีพื้นและผนังด้วยน้ำฝน ตลอดจนสัมผัสต่าง ๆ ที่วางกองอยู่สองข้างทาง สะท้อนให้เห็นถึงบรรยากาศที่อับชื้น ทึบตัน สลัวมัว แต่เต็มไปด้วยชีวิตชีวาด้วยแสงสว่างจากดวงอาทิตย์ที่ส่องผ่านลงมาจากหลังคาตึกและซอกระหว่างตึกสองตึก ความสามารถของประทีปที่สมควรจะได้รับการชมเชยอย่างยิ่งก็คือ การที่เขาสามารถสร้างภาพตรอกอันเย็บเหงาและไร้ซึ่งผู้คนแห่งนี้ให้ดูงดงามในรูปแบบของมัน ดูมีชีวิตชีวา มีบรรยากาศ และเต็มไปด้วยกลิ่นอายของชีวิตทุกชีวิตที่โลดแล่นอยู่ในตรอกแห่งนี้ได้อย่างสมบูรณ์แบบที่สุด

กฤษฎา ธรรมธนา

27 เมษายน 2537

เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่หลังจากที่ประทีปสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากคณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากรในปี พ.ศ. 2505 และเข้ารับราชการตำแหน่งอาจารย์ในคณะจิตรกรรมและประติมากรรม ในปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา สภาวะการขาดแคลนอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ทำให้เขาต้องรับผิดชอบในการสอนนักศึกษาถึง 3 ชั้นปี ซึ่งกลายมาเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การสร้างสรรค์งานศิลปะของเขาขาดความต่อเนื่องจนถึงขั้นสะดุดหยุดลงในที่สุด อย่างไรก็ตามไฟศิลปินหัวใจของเขาหาได้ดับลงไปไม่ ประมาณปี พ.ศ. 2531 เขาจึงเริ่มต้นค้นหาตัวเองใหม่อีกครั้งหนึ่ง ภาพ “จินตนาการ หมายเลข 2” (Imagination No. 2) ของเขาที่แสดงในงานนิทรรศการศิลปกรรมครั้งที่ 5 ของอาจารย์คณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี พ.ศ. 2531 เป็นภาพเหล่ามวลปักษีที่เหินวายุอยู่ในภากาศที่ประทับอยู่ในใจของเขา ความงดงามในลีลาการบินของเหล่านกต่าง ๆ ในธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นถึงการประสานอย่างกลมกลืนกันระหว่างการเคลื่อนไหวของสิ่งมีชีวิตในโลกและการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นหมู่เมฆที่ลอยละล่องอยู่ในท้องฟ้ายามฝนตั้งเค้า หรือคลื่นในทะเลที่เคลื่อนไหวตัวมากระทบยังชายฝั่ง ภาพ “จินตนาการ หมายเลข 2” ของประทีปงดงามด้วยการทิ้งร่องรอยของฝีแปรงที่หายบด แต่อิสระราวกับการเคลื่อนไหวของหมู่มวลวิหคที่กำลังเหินฟ้าและการเคลื่อนไหวอันทรงพลังของธรรมชาติ อันได้แก่การเคลื่อนไหวของหมู่เมฆและคลื่นลมตามชายฝั่งทะเลยามฝนตั้งเค้า ถึงแม้ว่าประทีปจะใช้สีเพียงไม่กี่สีในภาพนี้ และส่วนใหญ่จะเป็นสีส้มของธรรมชาติยามฝนตั้งเค้าเช่น สีเทา ดำ น้ำตาล ขาว แต่ภาพนี้ก็กลับดูมีสีสันงดงามอย่างประหลาดด้วยการกระจายสีสว่าง เช่น สีเหลือง ม่วง และชมพู อย่างชาญฉลาดลงในภาพ

ภาพ “เส้นและสี” ที่แสดงในงานนิทรรศการศิลปกรรมครั้งที่ 6 ของอาจารย์คณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี พ.ศ. 2532 เผยให้เห็นถึงความสนใจและการกระจายตัวของสีที่มีเอกภาพและสัมพันธ์ภาพ การทิ้งร่องรอยของฝีแปรงที่อิสระ การเกาะกลุ่ม และการประสานอย่างกลมกลืนกันของสีที่มีค่าสีที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน มีส่วนช่วยให้ภาพนี้ดูมีปริมาตรและมีการเคลื่อนไหวอย่างอิสระขององค์ประกอบอีกด้วย ภาพนี้ยังนับว่าเป็นก้าวแรกของการแสวงหารูปแบบใหม่ในการสร้างสรรค์งานศิลปะของประทีป โดยการศึกษาวิธีการใช้เส้น สี และการทิ้งฝีแปรงมาช่วยในการสร้างรูปทรงใหม่ซึ่งมีองค์ประกอบที่อิสระและลงตัว

ภาพ “พลังแฝง” ในงานนิทรรศการศิลปกรรมครั้งที่ 7 ของอาจารย์คณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี พ.ศ. 2534 นับเป็นผลงานที่แสดงให้เห็นถึงการคลี่คลายรูปแบบการนำเสนอจากภาพ “เส้นและสี” ของปีที่ผ่านมาอย่างชัดเจน องค์ประกอบในงานจิตรกรรมที่มีลักษณะเหมือนการแตกตัวออกจากกัน แต่ถูกดึงดูดเข้ามาหากันด้วยพลังอันมากมายมหาศาล พลังแห่งการผลึกออกและดึงดูดเข้าหากันที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันก่อให้เกิดพลังแห่งการเคลื่อนไหวที่รุนแรงขึ้น สี เส้น และการทิ้งฝีแปรงในงานจิตรกรรม นอกจากจะเป็นตัวสร้างปริมาตรแล้วยังเป็นตัวสร้างการเคลื่อนไหวอันอิสระให้กับองค์ประกอบภายในภาพอีกด้วย

ภาพ “ไร้ขอบเขต” ในงานนิทรรศการศิลปกรรม ครั้งที่ 8 และภาพ “เส้นและสี” ที่แสดงในงานนิทรรศการศิลปกรรม ครั้งที่ 9 ของอาจารย์คณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ปี พ.ศ. 2534 และ 2535 ถึงแม้จะไม่ประสบความสำเร็จนักในเรื่องการนำเสนอ ความเป็นเอกภาพ และความลงตัวขององค์ประกอบ แต่ก็เผยให้เห็นถึงความพยายามอย่างไม่หยุดยั้งของประทีปในการแสวงหารูปแบบใหม่ในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมที่ประกอบไปด้วยรูปทรงที่เคลื่อนไหวอย่างอิสระ แต่ไร้ซึ่งตัวตนและการจัดองค์ประกอบที่มีเอกภาพสมบูรณ์ในตัว

ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะของประทีป สว่างสุข เผยให้เห็นถึงความสนใจในการศึกษาและวิเคราะห์ธรรมชาติรอบตัวเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพลังอันยิ่งใหญ่มหาศาลของธรรมชาติที่มีผลต่อสรรพสิ่งต่าง ๆ และต่อโลก ความสนใจในสิ่งที่เปี่ยมทั้งรูปธรรมและนามธรรม ตลอดจนความพยายามที่จะไม่ยึดติดอยู่กับรูปทรงใดรูปทรงหนึ่ง ทำให้เขาเฝ้าแสวงหารูปทรงใหม่อันอิสระที่เผยให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวอันเต็มไปด้วยพลังขององค์ประกอบในงานจิตรกรรมของเขา และทำให้เขาสามารถก้าวเข้าไปสู่โลกของการสร้างสรรค์งานศิลปะในแนวนามธรรมอย่างแท้จริงในระยะเวลาต่อมา ผลงานการสร้างสรรค์ทางศิลปะของประทีปซึ่งมีพื้นฐานมาจากความประทับใจในธรรมชาติเป็นหลัก สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ กลุ่มที่เป็นภาพจำลองของธรรมชาติอันงดงามด้วยเส้นที่สั่นและการเคลื่อนไหวอันอิสระ กลุ่มที่สองเผยให้เห็นถึงพลังแห่งการเคลื่อนไหวอันมหาศาลในธรรมชาติ

ภาพ “แมกไม้แห่งขุนเขา”, “พฤษภในท้องทุ่ง” และ “คลื่นลมบนโขดผา” ซึ่งเป็นภาพของธรรมชาติอันงดงามในจินตนาการของศิลปินที่เต็มไปด้วยสีสันอันสดใสของต้นไม้ ใบหญ้า ดอกไม้ป่าที่เบ่งบานรับแสงตะวันในท้องทุ่งและบนภูเขาที่

กำลังโชนเอนพริ้วไหวไปตามแรงลม กอปรไปด้วยเสียงเสียดสีกันของกิ่งไม้และใบไม้ของพฤษภชาตินานาพันธุ์ที่ไพละเสนาะโสรจราวกับเสียงบรรเลงดนตรีแห่งสรรพสวรรค์

ภาพ “ใต้สมุทร” และ “ปะการัง” นำเสนอภาพจำลองของธรรมชาติอันงดงามของทะเลที่เต็มไปด้วยสีสันอันสดใสงดงามและพลังแห่งการเคลื่อนไหวอันไม่มีที่สิ้นสุดของคลื่นใต้น้ำที่รุนแรง

ภาพ “สีสนิยามราตรี” และ “สีแสงแห่งธรรมชาติ” นับเป็นภาพแห่งความทรงจำที่ประทับใจของศิลปิน ภาพแรกเป็นบรรยากาศอันเศร้าสร้อยของเมืองที่จมอยู่ในความมืดมิดแห่งรัตติกาล ส่วนภาพที่สองเป็นภาพของประกายสีสนิยามระยิบระยับของแสงสุริยาเหนือฟ้าของนครใหญ่ที่รวมตัวกันเป็นภาพภาพหนึ่งในชั่วระยะเวลาหนึ่ง และอาจอันตรธานหายไปในช่วงพริบตาเดียว และก่อเป็นภาพใหม่ขึ้นต่อเนื่องไปอีกอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การก่อรูปของสีแสงแห่งธรรมชาตินี้จะขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงความเข้มของแสงอาทิตย์ในระยะเวลาที่ต่างกันของวัน

ภาพ “เหินฟ้า” เป็นภาพความประทับใจในการเคลื่อนไหวอันงดงามและเป็นอิสระของฝูงนกนางนวลที่บินร่อนอยู่เหนือชายฝั่งทะเลซึ่งมีท้องฟ้าและผืนน้ำเป็นสีครามสดใส

ภาพ “ห้วงแห่งมิติ” เป็นภาพความลึกซึ้งและระบอบอันซับซ้อนของจักรวาลที่เกี่ยวข้องกันเป็นลูกโซ่ และการเคลื่อนไหวหรือการโคจรของเหล่าดวงดาวที่ก่อให้เกิดพลังแห่งการดึงดูดอันมหาศาลจนก่อให้เกิดห้วงแห่งมิติขึ้น

ภาพร่างของประทีปนับว่าเป็นงานที่น่าสนใจไม่น้อยเช่นกัน ภาพ “เบิกบาน”, “จิ้งหรีดสีลา”, “ป่า” และ “ทะเล” เป็นผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากความงดงามในธรรมชาติ และสะท้อนให้เห็นถึงพลังอันมหาศาลในธรรมชาติ เช่น สายลมที่พัดผ่านต้นไม้ในไพรพฤษภ หรือคลื่นในทะเลที่ถาโถมเข้ามากระทบฝั่งขั้วหน้าตาปี เป็นต้น ความซับซ้อนของสีที่แตกต่างกันในบรรยากาศแห่งความเป็นป่าหรือทะเล ตลอดจนพลังความเคลื่อนไหวอันอิสระล้วนแต่ถูกบันทึกไว้ในภาพจิตรกรรมเหล่านี้อย่างงดงาม

“อิสระ” นับเป็นภาพบันทึกในจินตนาการอันงดงามของศิลปินอีกภาพหนึ่งที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการแตกตัวของฝูงฝูงภาพการเคลื่อนไหวที่กระจายออกจากจุดศูนย์กลางนั้น งดงามด้วยเส้นสายอันอิสระ สีสันที่ประสานกันอย่างกลมกลืน และการจัดวางองค์ประกอบที่สมบูรณ์และลงตัว

ภาพ “ความทรงจำ” เป็นภาพแห่งความทรงจำของศิลปินที่ประทับใจในลวดลายและสีสันอันงดงามและเป็นเอกลักษณ์ของผ้าทอและลวดลายขัดตะของของเสื้อผ้าภาคเหนือของประเทศไทย

การประสานกันของเส้นและสีขององค์ประกอบภายในภาพเผยให้เห็นถึงภาพแห่งความทรงจำที่ค่อนข้างลางเลือนแต่แจ่มชัดในจินตนาการของศิลปิน

ภาพ “พลังในรูปทรง”, “พลังธรรมชาติ 1” และ “พลังธรรมชาติ 2” เผยให้เห็นถึงความสนใจของศิลปินในเรื่องเกี่ยวกับพลังความเคลื่อนไหวในธรรมชาติที่มากมายมหาศาลจากธาตุทั้งสี่คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ ภาพทั้ง 3 นี้เป็นภาพแห่งการแต่งแต้มสีสันและการเคลื่อนไหวของพลังในธรรมชาติที่มีทั้งประโยชน์และโทษต่อสรรพสิ่งต่าง ๆ และต่อโลก

“ซ่อนเร้น” นับเป็นภาพแห่งจินตนาการที่เป็นมิติอีกมิติหนึ่งที่ซ่อนเร้นและลึกล้ำลงไปของบางสิ่งที่เราอาจมองเห็นได้แต่สามารถสัมผัสได้ อาจหมายถึงสิ่งที่เร้นลับหรือมิติภายในจิตใต้สำนึกที่เป็นภาพแห่งความรู้สึกภายในชั่วขณะหนึ่งในภวังค์ของพวกเรา

ผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปะของประทีป สว่างสุข ตลอดระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา (2531 - 2537) เผยให้เห็นถึงความพยายามอย่างต่อเนื่องของศิลปินผู้หนึ่ง ที่ถึงแม้จะไม่มีโอกาสสร้างสรรค์งานศิลปะเป็นระยะเวลาอันยาวนานก็ตาม แต่ก็ยังคงมีไฟที่จะเริ่มต้นแสวงหาแนวทางการสร้างสรรค์งานศิลปะในรูปแบบใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง รูปแบบใหม่ที่ไม่ยึดติดในรูปทรงใดรูปทรงหนึ่ง แต่เป็นภาพแห่งจินตนาการของความงดงามในธรรมชาติที่ได้เคยสัมผัสด้วยประสาททั้ง 5 และความรู้ซึ่งถึงพลังอันมหาศาลในธรรมชาติที่มนุษย์มีอาจปฏิเสธได้และอาจจะเอาชนะได้อย่างแท้จริง ความรอบรู้และเชี่ยวชาญในทฤษฎีศิลปะอย่างแม่นยำ ทำให้ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะแนวนามธรรมของประทีป สว่างสุข มีเส้นสายของรูปทรงที่พริ้วไหวเป็นอิสระ มีการกระจายสีสนิภายในภาพที่สอดคล้องอย่างกลมกลืนกัน และมีการประกอบที่ลงตัว สีสันและเส้นสายที่ใช้ภายในภาพจิตรกรรม นอกจากจะเป็นตัวช่วยทำองค์ประกอบภายในภาพดูมีปริมาตร มีมิติและมีบรรยากาศแล้ว ยังเป็นตัวช่วยทำให้ภาพเกิดสภาวะแห่งการเคลื่อนไหวที่เต็มไปด้วยพลังอันมหาศาลอีกด้วย

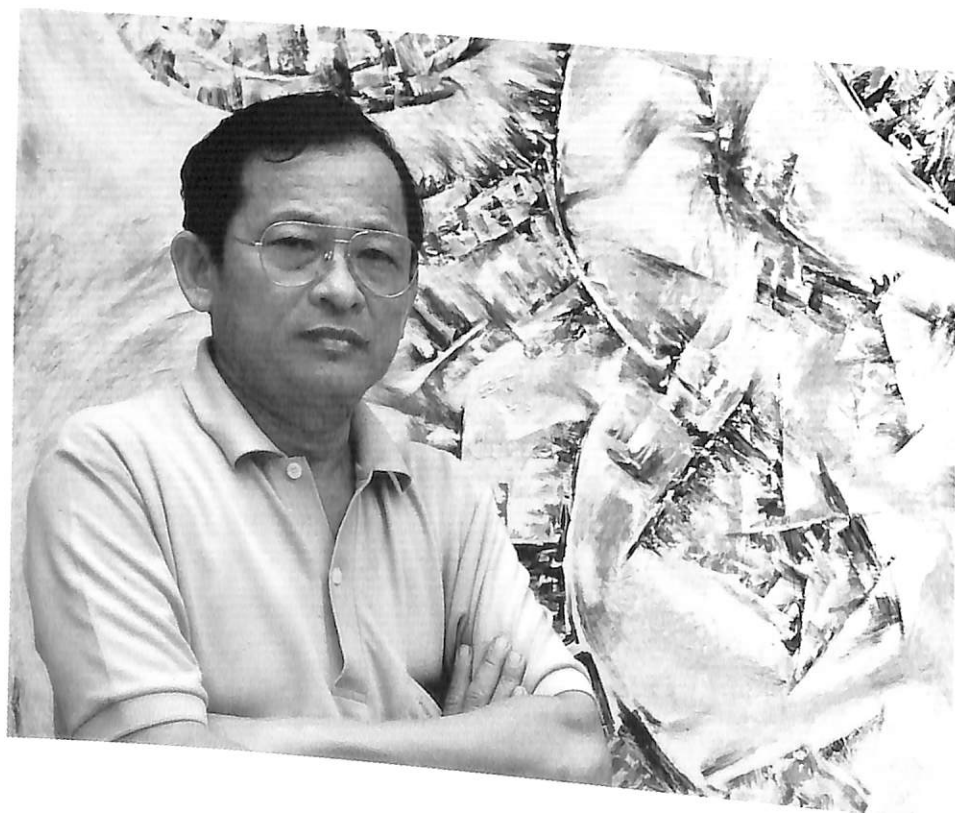
ผลงานของประทีป สว่างสุข ทั้งหมดที่นำมาแสดงในงานนิทรรศการครั้งนี้ นอกจากจะเผยให้เห็นถึงขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า และการแสวงหารูปแบบใหม่ในการสร้างสรรค์งานศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองอย่างต่อเนื่องและจริงจังเป็นระยะเวลานานถึง 6 ปีแล้ว ยังเผยให้เห็นถึงภูมิปัญญา ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องเส้น สี และองค์ประกอบของศิลปินผู้น้อยอย่างชัดเจน

ARTIST'S STATEMENT

My abstract work is a result of my perception of nature and other environmental surroundings. It represents the beauty and the essence of nature through the depiction of realistic images and their underlying contents.

Nature has been the greatest source of inspiration for my artistic creativity since I started making art. It has infinitely nourished artists with an immensity of form and movements, to be selected and utilized in a contextual conception of art. Thus, art knows no boundary as the artists are free to express their thoughts and feelings through endless stimulating forms derived from nature.

The constant changes and movements in nature are caused by four factors. They are earth, water, wind and fire. The manifestations and changes of all things on earth are subjected to the interactions among these elements. This has inspired me to produce works which emphasises the hidden energy beneath various tangible forms perceived in nature. The constant move in the system of the universe can be detected from various natural phenomena. I have attempted to transform this occurrence in my paintings, through the free and vibrating lines and brushstrokes, as well as the spontaneity of formal arrangement.

BIOGRAPHY

Pratheep Sawangsuk was born on January 30, 1933, at Tombon Bangmuang, Ampur Muang, Samut Prakan. He is a son of Jan and Chuea Sa-wangsuk. He has four brothers and sisters including Boonchoey, Arun, Niwat and Sombat Sawangsuk. During his childhood, Pratheep lived closely with nature and monasteries. Young Pratheep went to Primary school at Chalerm Witaya School and secondary school at Samutprakarn School, which is the principal school of the province. His interest in art began while he was studying in the secondary school.

Art Education

Pratheep went to study art at Rongrian Poh Chang, the first Thai art school, and completed a three year course there in 1954. At the school Pratheep had been prepared with artistic fundamental skills. He took course in fine arts rather than other courses which were aimed training students to be art instructors in primary and secondary school. Pratheep continued his tertiary study at Silpakorn University in 1955. When he entered the University, the first fine art University, he was among the twelfth generation, who has opportunity to study with Professor Silpa Bhirasri, the founder of the institution. He earned a diploma in 1957 and a Bachelor of Fine Arts in 1959.

The first three years of a diploma course at the Faculty of Painting and Sculpture, Silpakorn University, was considered as Pratheep's most important time for his artistic foundation and form of thoughts. He underwent artistic academic study with Professor Silpa Bhirasri and other Thai instructors. The studio work was seriously emphasized, art students were strictly trained in academic, fundamental skills and art theory. Students had to pass all subjects in order to complete their degrees. After graduation, Pratheep joined the teaching staffs there in 1960. Since then he has taught water colour painting to the first year students, tempera and oil painting to the second year students. In the early years of his career, Pratheep had to increase his teaching time because some of his colleagues left for study overseas. As a result his artistic creation was disrupted, he had little time to develop his own work and exhibit it.

Pratheep, the artist and art instructor views that to art can not be made by force but a love and believe in it, that will bring good outcome. The creation of art is voluntarily happened, and should be a product of joyfulness. From about the end of 1988, Pratheep started to produced work seriously for a solo exhibition which is dedicated to Professor Silpa Bhirasri and other old masters who taught him to appreciate art and its values.

Art Exhibitions

- National Exhibition of Art
- Bua Luang Art Exhibition
- 1-10 Art Exhibitions by the Members of the Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University
- Thai Farmers Bank Painting Competition in the Celebrations for the Auspicious Occasion of His Majesty the King's Sixtiety Birthday Anniversary
- Thai Farmers Bank Painting Competition in the Celebrations for the Auspicious Occasion of His Majesty the Queen's Sixtiety Birthday Anniversary
- Art Exhibition from Silpakorn University, Peking Kwangcho, The People Republic of China
- Art Exhibition In Conjunction with the 7th Symposium of Art Education in the Asia Pacific Region
- Art Exhibition "73 Thai Artists, Students of Professor Silpa Bhirasri" In Commemoration of 100th Birthday Anniversary of Professor Silpa Bhirasri
- Contemporary Art Expo Current Works of Art by the Graduated in Painting, Graduate School, 1978-1993 in Commemoration of 50th Anniversary of Silpakorn University
- 10th Art Exhibition by the Members of the Faculty of Painting, Sculpture and Graphic arts in Commemoration of 50th Anniversary of the Faculty of Painting, Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University
- Thai Farmers Bank's Art Contest in the Celebration Marking the Auspicious Occasion of the Thirty Sixtiety Birthday Anniversary of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn in the Year 1991

Rama IX Art Museum Foundation